

XI. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA EKONOMISTÓW ROLNYCH W MEKSYKU (CUERNAVACA)

20—30 sierpnia 1961 r.

Konferencja jest organizacją ekonomistów rolnych o zasięgu światowym. Celem jej jest:

- 1) popieranie rozwoju nauk ekonomiczno-rolniczych w różnych krajach świata,
- 2) popieranie zastosowania wyników badań ekonomiczno-rolniczych do poprawy warunków ekonomicznych i społecznych w zakresie rolnictwa i życia wsi,
- 3) popieranie wzajemnego poznawania się narodów i ekonomistów rolnych z różnych krajów świata.

Organizacja została powołana do życia w roku 1929 przez grupę 50 ekonomistów rolnych z różnych krajów świata. Inicjatorem i pierwszym prezesem tej organizacji był dr Leonard K. Elmhirst z W. Brytanii. Dzisiaj jest on honorowym przewodniczącym organizacji.

Warunkiem należenia do organizacji jest przyjęcie w jej poczet przez prezydium oraz opłacenie składki za okres 3 lat w wysokości 2 funtów ang. (stawka obowiązująca do roku 1961).

Działalność organizacji polega na zjazdach odbywających się średnio co trzy lata i publikowaniu materiałów z tych zjazdów w wydawanym przez siebie piśmie ekonomiczno-rolniczym pt. *Agrarian Affairs*.

Poprzednie zjazdy zajmowały się szerokim zakresem zagadnień dotyczących zarówno gospodarstw prywatnych, jak i uspołecznionych oraz zagadnieniami międzynarodowymi związanymi z rolnictwem. Oto problemy, które były przedmiotem tych konferencji:

Produkcja rolna, zagadnienia demograficzne i potrzeby społeczne. Wyżywienie i rolnictwo w programie odbudowy gospodarki europejskiej. Metody produkcji i organizacja gospodarstw. Metody handlu rolniczego i organizacja handlu. Handel międzynarodowy w związku z rozwojem rolnictwa. Miejsce handlu państwowego w wolnym handlu światowym. Zagadnienie dzierżawy w związku z rozwojem gospodarczym i socjalnym. Organizacja kapitału i system kredytowy w związku z rozwojem technicznym, gospodarczym i socjalnym. Rozwój techniczny i jego wpływ na warunki ekonomiczne i socjalne. Zagadnienia podatkowe. Nauka i nauczanie rolnicze. Stosunki między rolnictwem i przemysłem a społeczeństwem. Równowaga między rolnictwem i innymi działami gospodarki narodowej w procesie wzrostu gospodarczego.

Przedostatni zjazd odbył się w roku 1958 w Mysore (Indie). Udział w nim wzięł z ramienia Polski wieloletni członek organizacji i korespondent jej na nasz kraj, prof. dr Stefan Schmidt z WSR w Krakowie. Na zjeździe w Helsinkach, 6 lat temu, Polskę reprezentowali dr D. Gałąj i mgr R. Wielburski.

Do Prezydium organizacji wchodzi: prezes założyciel (honorowy) L. K. Elmhirst, prezes, wiceprezes i sekretarz-skarbnik. Prezydium jest wybierane przez radę na specjalnym zebraniu odbywającym się w czasie każdej konferencji. Każda grupa narodowa składająca się nie mniej niż z 5 członków wybiera jednego przedstawiciela do rady. Posiada też swego przewodniczącego i korespondenta. Kraje posiadające mniej niż 5 członków mogą się łączyć w grupy terytorialne. Kraj albo grupa terytorialna posiadająca 10—25 członków ma prawo do dwóch przedstawicieli w radzie; grupa 25—60-osobowa — do trzech, a posiadająca ponad 60 członków — do czterech przedstawicieli. Członkowie prezydium są z urzędu członkami rady. Prezydium i rada są wybierane na okres od konferencji do konferencji, trwający zwykle około 3 lat.

Komitet wykonawczy, składający się z prezydium i przewodniczących wszystkich grup narodowych, reprezentuje radę w przerwach między zebraniem. Niezależnie od komitetu wykonawczego organizacja posiada jeszcze komitet finansowy, którego zadaniem jest gromadzenie środków koniecznych dla umożliwienia działalności organizacji.

Konferencja jest jedyną wszechświatową organizacją ekonomistów rolnych. O stopniu zainteresowania tej organizacji udziałem ekonomistów rolnych z krajów obozu socjalistycznego świadczyć może między innymi to, że wiceprezes organizacji, prof. E. Thomas z Uniwersytetu w Reading w Wielkiej Brytanii na jesieni roku 1960 osobiście odwiedził w towarzystwie redaktora naczelnego *Agrarian Affairs*, p. R. Dixey, ZSRR i Polskę dla omówienia udziału ekonomistów z tych krajów w konferencji.

Tematem konferencji w Meksyku było zagadnienie gospodarczego wzrostu poszczególnych krajów świata, ze szczególnym uwzględnieniem krajów słabo rozwiniętych oraz zadań rolnictwa w tym wzroście. Omówiono 9 szczegółowych referatów na podstawie 24 wygłoszonych referatów. Oto ich spis:

1. Organizacja, produkcja i ekonomika rolnictwa meksykańskiego — wiceminister rolnictwa inż. J. Patino Navarrete, Meksyk.
2. Pojęcie gospodarczego wzrostu — prof. J. Svernilson, Szwecja.
3. Sposoby mierzenia gospodarczego wzrostu i udział w nim rolnictwa — prof. S. Kuznets, USA.
4. Rola rolnictwa w rozwoju gospodarczym w oparciu o doświadczenia poszczególnych krajów.
 - a) Nigeria, dr H. A. Oluwasami,
 - b) Brazylia, dr R. M. Raiva,
 - c) Birma, prof. R. M. Sundrum
 - d) Uzbekistan, ZSRR, prof. K. M. Dżaliłow,
 - e) Irlandia, dr J. J. Byrne,
 - f) NRF, prof. H. Wilbrandt.
5. Udział kapitałów krajowych i zagranicznych w rozwoju rolnictwa, prof. A. K. Cairncross, Szkocja.
6. Warunki, od których uzależniony jest rozwój rolnictwa:
 - a) oświatowe, prof. G. Medici, Włochy.
 - b) socjologiczne, prof. E. W. Hofstee, Holandia,
 - c) organizacje, prof. K. Skovgaard, Dania,
 - d) zdrowotne i żywnościowe, prof. W. J. Darby, USA.
7. Rozwój form organizacyjnych gospodarstw rolniczych:
 - a) sposoby pozyskiwania nowych ziem pod uprawę i tworzenia nowych jednostek produkcyjnych, dr M. E. Andel, Kanada,
 - b) komasacja i regulacja rozłogów gospodarstw, prof. H. de Barros, Portugalia,
 - c) doświadczenia w zakresie dużych przedsiębiorstw rolnych, prof. J. S. Kuwshynow, ZSRR.
8. Handel międzynarodowy a rozwój rolnictwa:
 - a) struktura rynku i jej związek z rozwojem rolnictwa, dr O. V. Wells, USA,
 - b) zjednoczone programy rozwoju rolnictwa, prof. D. G. Karve, Indie.
 - c) zużycie nadwyżek w celach rozwoju gospodarczego, prof. J. C. Crawford, Australia,
 - d) porozumienie międzynarodowe w celach handlu produktami rolnymi, dr S. L. Mansholt, NRF.
9. Ekonomista rolny i narzędzia, jakimi posługuje się w swej pracy.
 - a) metody badawcze, prof. E. O. Heady, USA,
 - b) upowszechnienia wiedzy rolniczej, p. A. Jones, Zjednoczone Królestwo,
 - c) zastosowanie wyników badań naukowych w polityce rolnej, dr M. Ezekiel, USA.

Do każdego referatu wygłaszano koreferat. Dyskusja była zagajana przez jedną z góry ustaloną osobę, inną przy każdym referacie. W dyskusji nad poszczególnymi referatami zabierały głos średnio 3—4 osoby (ilość bardzo różna, od 2 do 15 osób). Przy większej liczbie zgłaszających się do dyskusji nie wszyscy mogli otrzymać głos. Z delegatów polskich w ogólnej dyskusji każdy zabierał głos raz, a mianowicie: prof. St. Schmidt nad referatem o światowym rynku rolnym, prof. M. Pohorille nad referatem o polityce rolnej i autor tej notatki nad referatem o inwestycjach.

Niezależnie od zebrań plenarnych pracowały grupy robocze. Ogółem było 11 grup dyskusyjnych, zaś kilka grup miało po dwa zespoły, z językiem angielskim i z językiem hiszpańskim. Z Polaków prof. Schmidt brał udział w pracach grupy statystycznej, prof. Pohorille — grupy polityki agrarnej, a autor notatki — grupy metod badawczych, wchodząc do jej prezydium jako jeden z dwóch konsultantów. Po zakończeniu konferencji profesorowie Schmidt i niżej podpisany wzięli udział w 5-dniowej wycieczce do Papaloapan, tropikalnego rejonu stanu Vera Gruz. Prof. Pohorille zmuszony był bezpośrednio po zakończeniu konferencji wyjechać, by wziąć udział w innej konferencji ekonomicznej we Włoszech.

W konferencji brali udział przedstawiciele różnych krajów świata w liczbie, którą podajemy, a więc: Argentyna — 5, Australia — 10, Austria — 1, Belgia — 3, Brazylia — 12, Burma — 2, Ceylon — 1, Chile — 7, Chiny — 1, Costa Rica — 12, Dania — 2, Egipt — 2, Ekwador — 5, Etiopia — 2, Filipiny — 9, Finlandia — 2, Francja — 9, Guatemala — 3, Hiszpania — 3, Holandia — 5, Honduras — 1, Indie — 14, Indie Zach. — 2, Indonezja — 5, Irak — 1, Iran — 2, Irlandia — 1, Izrael — 3, Jamajka — 1, Japonia — 11, Jordania — 1, Jugosławia — 2, Kanada — 17, Kenia — 1, Kolumbia — 19, Korea Południowa — 4, Kuba — 3, Liban — 2, Malaje — 2, Meksyk — 108, Niger — 2, Nikaragua — 1, Norwegia — 1, Nowa Zelandia — 1, NRF — 20, Pakistan — 4, Panama — 2, Peru — 14, Polska — 3, Portugalia — 7, Puerto Rico — 1, Rodezja — 2, Rumunia — 3, Salvador — 1, Szwajcaria — 1, Szwecja — 2, Taiwan — 8, Thailandia — 5, Turcja — 2, USA — 105, Urugwaj — 2, Wenezuela — 9, Wietnam — 1, Włochy — 11, Zjednoczone Królestwo — 30, ZSRR — 10. Ogółem wzięło udział 67 krajów oraz 546 osób, w tym z Europy 20 krajów, Azji — 16, Ameryki — 21, Afryki — 5, Australii — 1 i Oceanii — 3.

W czasie konferencji odbywały się zebrania Rady, w których z ramienia Polski brał udział w charakterze jedynie obserwatora (ponieważ Polska w chwili obecnej ma tylko 3 członków) prof. S. Schmidt jako długoletni korespondent tej organizacji na nasz kraj. Wydaje się, że byłoby ze wszech miar słuszne, by ilość członków organizacji z Polski wzrosła, przynajmniej do liczby 5 osób, by nasz kraj miał głos w radzie.

Na końcowym, plenarnym posiedzeniu konferencji, zostały przyjęte następujące wnioski:

1. Powołania do życia stałej organizacji pod nazwą Międzynarodowego Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnych (International Association of Agricultural Economists).

2. Podniesienie składki członkowskiej za 3-letnie z 2 na 3 funty angielskie.

Ponadto dokonano wyboru prezydium w składzie: prezes prof. N. Westermarck — Finlandia, wiceprezes — prof. E. Thomas, Zjedn. Królestwo, skarbnik-sekretarz — dr J. Akerman, USA.

Postanowiono, że o miejscu przyszłego zjazdu i jego tematyce zadecyduje komitet wykonawczy na podstawie wniosków krajów członkowskich oraz opinii rady. Rada wypowiedziała się o miejscu przyszłego zjazdu w sposób następujący: za Danią — 22 głosy, Francją — 19, ZSRR — 13, Australią — 6 i Izraelem — 1 głos.

R. Manteuffel